

O stroških kazenskega pravnega zastopanja pred vzklicnimi sodišči.

V števil. 4. »Slov. Pravnika« iz leta 1901 je priobčil *K. W.* nekaj navodil, namenjenih, kakor g. pisatelj pravi, vzlasti mlajšim pravnikom za izvrševanje pravosodstva v prestopkih. Večina priobčenih kazenskih slučajev omenja razne nedostatke, ki se ne tičejo toliko načelnih vprašanj, nego so več ali manj posledica mlade prakse; navaja pa načelo ljubljanskega vzklicnega sodišča, češ da se le-to drži za pritožbo zoper odmero stroškov v slučajih prestopkov 14dnevnega rokú. Ta pravni nazor, kakor sta ga izvajala v istega letnika števil. 6. in 7. gg. V. in dr. Fr. M., ni v generalni določbi §-a 481 k. pr. r. nikakor utemeljen, ker ni nikakega vzroka, glede stroškov, odmerjenih od okrajnih sodišč v prestopkih, delati kakih izjem. To stališče, katero se v judikaturi pred letom 1898. ni zavzemalo, je v kazenskem pravdnem redu neutemeljen posnetek plačilnega, civilnemu pravdnemu redu znanega rokú.

Takisto neutemeljena in po kazenskem pravdnem redu nikjer opravičena je pa tudi splošna, pri obeh kranjskih sodnih dvorih veljajoča praksa, da vzklicna sodišča smatrajo za odmero kazenskih pravnih stroškov zastopnikov strank, ki narastejo vsled vzklica jedne ali druge stranke, tedaj vseh stroškov, povzročenih v postopanju radi prestopkov, — le okrajna sodišča za kompetentna.

Tudi ta praksa ni v zakonu utemeljena. V tem pogledu določuje le § 395 k. pr. r., da se morajo predlogi za odmero kazenskih pravnih stroškov vlagati pri sodiščih prve stopinje. S to določbo kazenski pravdni red gotovo ni imel namena, ovreči načela, nahajajočega se v vseh družih zakonih, ki se tikajo tudi katerih si koli bodi stroškov, da more delo ceniti in preceniti le oni, pred katerim in za katerega se je dotično zastopniško delo vršilo. Iz te določbe §-a 395. k. pr. r. je praksa — znani pravniški »deus ex machina« — izcimila zahtevo, da morajo okrajna sodišča odmerjati tudi stroške zastopnikov, narasle v vzklicnem postopanju.

Nobeden pravnik ne bode trdil, da sklicevanje na prakso ne olajša juridičnih razlogov, kakor tudi nihče ne bode trdil, da

ne bi tehnika modernega »formularizma« mogla v doglednem času iznajti tudi obrazce za vse katere si koli bodi sodbe, tako da bode treba vstavljati samo imena.

Zgoraj navedena praksa pa tira do konsekvence, da si vsako okrajno sodišče ustvari svoj tarif za stroške vzklicnega postopanja in vpošteva, kar more le vpoštevati, samo čas, kolikor je trajala vzklicna razprava. Umevno je, da pri tej praksi postane iluzorna določba §-a 395. k. pr. r., katera veleva, da mora sodišče pretresati bistveni zaslužek zastopnika in pri tem vpoštevati čas, ki se je porabil za pripravo dokazov in za zastopstvo, nadalje pa tudi trud. Jednakost v odmerjenju takih stroškov dosežejo še le pritožbe iz jedne ali druge strani in posledica teh so nadaljnji neopravičeni stroški, kateri bi se strankam lahko prihranili, če bi se taki predlogi reševali od sodišč, katera jih morejo edino v zmislu zakona reševati.

Najvišje sodišče kot kasacijski dvor skuša sicer tej praksi v okom priti in je med drugimi tudi z odločbo z dne 12. marca 1902 šte. 3234 razsodilo, da so kompetentna v odmero stroškov vzklicnega postopanja le vzklicna sodišča.

Na istem stališču je tudi Amschl v šte. 22 »Ger. Zeitung« iz leta 1902. Ta je mnenja, da je edino v zakonu utemeljeno, če odmerjajo take stroške le vzklicna sodišča. Nejednostavno je sicer postopanje v slučajih, v katerih se morajo odmerjati stroški, ki so nastali v prestopkih pred okrajnim in vzklicnim sodiščem. Amschl zahteva, da prvi sodnik odmeri takoj svoje stroške o priliki, ko zasliši v zmislu §-a 395. k. pr. r. v plačilo dolžno stranko o predlogu za odmero stroškov v celem obsegu, in stranki takoj objavi sklep o odmeri stroškov, naraslih pred prvim sodiščem, s poukom §-a 481. k. pr. r. Ne more se tajiti, da sodnik v pričo stranke, ki mora plačati stroške, ne bi stal pod nekakim psihološkim pritiskom in pod tem odmerjal stroške. Radi tega bi bilo umestnejše, da se izda pismen sklep o stroških sodišča prve stopinje in bode eventualna pritožba zoper ta sklep rešena istočasno s sklepom, ki ga izda vzklicno sodišče — le temu se morajo predložiti spisi v nadaljno rešitev glede stroškov — o odmeri svojih stroškov. Teh nazorov sicer ni čitati v zakonu, a gotovo so pa v njem utemeljeni, ker so naravni.

A. N.